

Global Expertise. Local Solutions.
Sustainable Democracy.

Національна Асамблея
інвалідів України
www.naiu.org.ua

ЗАЯВА ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ КОНФЕРЕНЦІЇ

«РівноДоступність: посилення та гарантії прав людини»

12-13 червня 2017 року

Згідно з даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, 15% населення світу або близько 6,6 млн осіб в Україні мають інвалідність. Цей показник може бути вищим у східній частині України, де відбувається збройний конфлікт, а особи, які набули інвалідність, можуть зіткнутися з новими бар'єрами. Доступ до участі у політичному житті та залучення до політичних процесів є одними з найважливіших компонентів громадянства кожної людини. Серед іншого, одним із ключових публічних актів участі у політичному житті є участь у виборах.

12-13 червня 2017 року Міжнародна фундація виборчих систем (IFES), за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), Міністерства міжнародних справ Канади (Global Affairs Canada) та Уряду Великої Британії, а також у співпраці з Національною Асамблеєю людей з інвалідністю України, провели конференцію присвячену доступу та залученню осіб з інвалідністю до виборчого процесу.

Під час заходу учасники обговорили основні підходи до доступності та залучення до виборчого процесу, а також стратегії адвокатури для організацій осіб з інвалідністю та громадянського суспільства з цих питань. У конференції взяли участь Уповноважений Президента України з прав людей з інвалідністю, Уповноважений Уряду з прав людей з інвалідністю, а також представники Центральної виборчої комісії (ЦВК), представники профільних міністерств та організацій людей з інвалідністю. Учасники мали змогу ознайомитися з інформацією про реалізацію програми доступності минулого року, а також спільно визначити подальші кроки і перспективи в сфері доступності до виборчого процесу.

Більшість присутніх дійшли згоди, що основну увагу має бути зосереджено на забезпеченні дотримання існуючих законів та підходів щодо гарантування прав людей з інвалідністю. Україна долучилась до низки міжнародних угод, в тому числі до Конвенції ООН про права людей з інвалідністю, в якій підкреслюється рівноправність людей з інвалідністю під час всього політичного процесу.

Одним із зобов'язань України як держави-учасниці цієї Конвенції є гармонізація національного законодавства з даним документом, в тому числі з керівними принципами, що стосуються політичного життя, про які зазначено в статті 29. Дана стаття закликає вдосконалювати законодавство, в тому числі виборчого, з метою розширення прав доступу осіб з інвалідністю до політичного життя.

Під час конференції учасники дійшли згоди щодо наступних **рекомендацій**:

- Усі заінтересовані сторони мають дотримуватись існуючих законів і міжнародних угод, що гарантують особам з інвалідністю і тим, хто постраждав в результаті конфлікту, політичні права.** Державні установи, органи адміністрування виборів, організації громадянського суспільства, політичні партії несуть спільну відповідальність за забезпечення виконання цих законів в рамках відповідних положень, правил і процедур.
- Парламент має прискорити розгляд та підтримати законопроект №5559 по покращенню доступності виборчого процесу для осіб з інвалідністю, законопроект №6031 щодо поліпшення доступу до інформації осіб з порушенням слуху, а також працювати спільно з експертами та**

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Canada

Посольство
Великої Британії
в Україні

громадянськими організаціями над вдосконаленням виборчого законодавства задля забезпечення доступності.

3. **Місцеві органи влади у координації з ЦВК мають гарантувати доступ виборців з інвалідністю до виборчих дільниць та виборчого процесу**, що є доступними, з метою розширення можливостей голосування разом із співгромадянами. Пілотний проект з обстеження виборчих дільниць на предмет їх доступності, проведений Національною Асамблеєю людей з інвалідністю України (НАІУ) в 2016р. в Полтавській області показав, що більше 1 250 (близько 99%) виборчих дільниць в місті були недоступними. Таким чином, існує гостра необхідність в поглибленні співпраці між урядом і громадянським суспільством з метою усунення бар'єрів на шляху доступу до виборчих дільниць по всій країні. Позитивний досвід співпраці місцевих органів влади у Полтавській області та місцевих громадських організацій задня адаптації виборчих дільниць на основі рекомендації обстеження повинен бути використаний в інших регіонах України.
4. **Органи адміністрування виборів, засоби масової інформації та політичні партії мають розробити і надавати інформацію виборцям з інвалідністю в різних доступних форматах**, наприклад, таких, що легко читаються, тактильних або зі шрифтом Брайля, написаних простим текстом, дублюючи жестовою мовою та/або субтитруванням, з метою забезпечення доступу всіх без винятку виборців до просвіти та інформації.
5. **Політичні партії та громадянські організації мають включати жінок з інвалідністю в ширший жіночий адвокаційний рух** та заохочувати їх до участі в роботі органів управління виборами в Україні.
6. **Політичні партії та молодіжні організації мають сприяти підвищенню активності молодих людей з інвалідністю в політичному житті**. Участь молоді має вирішальне значення для закріплення здобутків демократичного розвитку, досягнутих в Україні, але такі люди часто стикаються з перешкодами для участі на рівних засадах з іншими у політичному житті.
7. **Парламент має забезпечити рівний доступ до виборчого процесу громадян з інтелектуальними та психічними порушеннями**, включаючи можливість реалізації пасивного та активного виборчого права, як це зазначено в Конвенції ООН про права людей з інвалідністю та до чого закликав Європейський суд з прав людини у справі Кісс проти Угорщини.
8. **ЦВК, організації осіб з інвалідністю та міністерства мають створити робочу групу заінтересованих сторін щодо забезпечення доступу та залучення до політичного процесу громадян з інвалідністю**, яка розробить дорожню карту реалізації політичних прав осіб з інвалідністю.

Ця заява була підготовлена за підсумками всеукраїнської конференції «РівноДоступність: посилення та гарантії прав людини», що пройшла 12-13 червня 2017 року. Конференція була організована Міжнародною фундацією виборчих систем (IFES) спільно з Національною Асамблеєю людей з інвалідністю за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), Міністерства міжнародних справ Канади та Посольства Великої Британії в Україні. Думки, висловлені в цьому тексті, не обов'язково відображають точку зору USAID, уряду США, Міністерства міжнародних справ Канади, уряду Канади та уряду Великої Британії.